

Temamøder om anvendt geologi

DGF's afdeling i Århus har i 1988 indledt en møderække med emner fra den praktisk anvendte geologi. Der har været afholdt i alt 3 møder, og der har til hvert møde typisk været 4 eller 5 kortere foredrag. Referater fra en del af foredragene findes på de følgende sider.

Første møde fandt sted 12. april 1988 og havde som overskrift »Geologiske resultater fra lossepladsundersøgelser«. Den typiske problemstilling ved disse undersøgelser er at få klarlagt, hvilken vej perkolatet vandrer fra lossepladsens bund og ned gennem de underliggende jordlag. For at afgøre dette, kræves der en nøje tolkning af de geologiske forhold helt lokalt ved lossepladsen og indpasning af disse lokale forhold i områdets regionale geologi. Til hjælp ved denne tolkning udføres der normalt nye borer og foretages nye pejlinger og vandanalyser.

Hver gang en losseplads undersøges, opklares der således et stykke lokalgeologi, der i nogle tilfælde viser sig at være ret anderledes end forventet ved undersøgelsens start. På temamødet d. 12. april blev der gennemgået en række forskellige undersøgelsesområder repræsenterende lige så mange forskellige geologiske modeller.

Emnet om geologi i relation til lossepladser blev i øvrigt fulgt op af en eksursion d. 1. oktober til forskellige typer af lossepladser, se særskilt eksursionsberetning side 125.

Det andet temamøde om anvendt geologi fandt sted d. 6. september og havde titlen »Grundvandskemi og geologi«. Mødet fokuserede på de naturskabte begrænsninger i grundvandets anvendelse, idet disse hænger nøje sammen med de geologiske forhold på indvindingsstederne.

De naturlige »grundvandsforureninger« består

bl.a. af gammelt porevand med et stort indhold af opløste salte samt af humusforbindelser fra organiske aflejringer. Disse grundvandstyper udgør ofte den nedre begrænsning for grundvandets anvendelse, medens den øvre begrænsning bestemmes af nitratinholdet og opløste salte fra ned-sivende, surt regnvand.

Temamødets første indlæg gav en oversigt over de forskellige typer af grundvandsmagasiner og deres geokemiske karakteristik. I de følgende indlæg behandlede udbredelsen af og den geologiske baggrund for de enkelte problemstoffer såsom nitrat, clorid, humus og fluorid.

Årets sidste temamøde blev afholdt d. 15. november, hvor 3 geologer og en ingeniør fra Energistyrelsen fortalte om »Udnyttelsen af Danmarks undergrund – statens opgaver og beføjelser«. Med udgangspunkt i Energistyrelsens funktioner blev der givet eksempler på arbejdsopgaver af geologisk karakter. Således blev der beskrevet et typisk indhold af de arbejdsprogrammer, der forhandles om med olieselskaberne ved tildeling og opfølgning af licensaftaler. Endvidere blev der givet eksempler på arbejdet med reservoirgeologisk kortlægning, hvor nye oplysninger og tolkninger væsentlig kan ændre tidligere beregninger af de tilstedeværende kulbrintemængder.

Næste temamøde er planlagt til foråret 1989, og har den foreløbige titel »Fundering, geoteknik og geologi«. Herudover er der planlagt yderligere fire møder indenfor emnerne råstofgeologi, vandindvinding, materialeegenskaber samt geologisk »input« til grundvandsmodeller.

Inga Sørensen